

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0335

Vojenská mobilita

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2025 o vojenské mobilitě (2025/2090(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, zejména na hlavy VI a XVI této smlouvy,
- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, zejména na hlavu V této smlouvy,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014²,
- s ohledem na závěry zasedání Evropské rady, zejména zasedání konaných dne 26. června 2025, 6. března 2025, 21. a 22. března 2024, 14. a 15. prosince 2023, 29. a 30. června 2023, 15. prosince 2022 a 30. a 31. května 2022,
- s ohledem na závěry Rady, zejména ze dne 6. prosince 2024, 18. listopadu 2024, 13. června 2024, 27. května 2024, 24. října 2023, 24. ledna 2022 a 22. ledna 2018,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 10. listopadu 2017

¹ Úř. věst. L, 2024/1679, 28.6.2024, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj).

² Úř. věst. L 249, 14.7.2021, s. 38, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

nazvané „Jak zlepšit vojenskou mobilitu v Evropské unii“ (JOIN(2017)0041),

- s ohledem na prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1328 ze dne 10. srpna 2021, kterým se stanoví požadavky na infrastrukturu použitelné na určité kategorie akcí v oblasti infrastruktury dvojího užití podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153³,
- s ohledem na společnou zprávu Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 24. září 2021 o provádění akčního plánu pro vojenskou mobilitu od října 2020 do září 2021 (JOIN(2021)0026),
- s ohledem na dokument „Strategický kompas pro bezpečnost a obranu – Za Evropskou unii, která chrání své občany, hodnoty a zájmy a přispívá k mezinárodnímu míru a bezpečnosti“, který přijala Rada dne 21. března 2022,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 10. listopadu 2022 nazvané „Akční plán pro vojenskou mobilitu 2.0“ (JOIN(2022)0048),
- s ohledem na společnou zprávu Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 13. listopadu 2023 o provádění akčního plánu pro vojenskou mobilitu 2.0 v období od listopadu 2022 do října 2023 (JOIN(2023)0037),
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 28. května 2025 o strategickém přístupu Evropské unie k oblasti Černého moře (JOIN(2025)0135),
- s ohledem na podpůrnou studii Komise o přizpůsobení se změně klimatu a o přeshraničních investicích potřebných k realizaci sítě TEN-T, která byla zveřejněna v roce 2024,
- s ohledem na společnou zprávu Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 20. března 2025 o provádění Akčního plánu pro vojenskou mobilitu 2.0 (JOIN(2025)0011),
- s ohledem na společnou bílou knihu Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 19. března 2025 o budoucnosti evropské obrany 2030 (JOIN(2025)0120),

³ Úř. věst. L 288, 11.8.2021, s. 37, ELI:
http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj.

- s ohledem na revidovanou přílohu II Vojenských požadavků na vojenskou mobilitu v rámci EU a mimo ni, jež přijala Rada dne 18. března 2025 (ST 6728/25 ADD1),
- s ohledem na výroční zprávy Evropské obranné agentury z let 2022, 2023 a 2024 a na její zprávy o vojenské mobilitě z března 2018 a ze dne 26. ledna 2024,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 04/2025 ze dne 5. února 2025 „Vojenská mobilita v EU: plné rychlosti zatím nebylo dosaženo kvůli koncepčním nedostatkům a překážkám na cestě“,
- s ohledem na zprávu Sauliho Niinistöa ze dne 30. října 2024 „Společně bezpečněji – Posílení civilní a vojenské připravenosti a pohotovosti Evropy“,
- s ohledem na prohlášení ministrů dopravy Bulharska, Česka, Estonska, Finska, Maďarska, Islandu, Lotyšska, Litvy, Norska, Polska, Rumunska a Slovenska ze dne 27. května 2025 o vojenské mobilitě,
- s ohledem na desátou zprávu o pokroku ze dne 10. června 2025 o provádění společného souboru návrhů, který dne 6. prosince 2016 schválila Rada EU a dne 5. prosince 2018 Severoatlantická rada,
- s ohledem na komuniké ze summitu ve Vilnius, které vydali hlavy států a předsedové vlád zemí NATO účastníci se zasedání Severoatlantické rady ve Vilnius dne 11. července 2023, a na prohlášení ze summitu ve Washingtonu, které vydali hlavy států a předsedové vlád zemí NATO účastníci se zasedání Severoatlantické rady ve Washingtonu dne 10. července 2024,
- s ohledem na tři společná prohlášení o spolupráci EU a NATO, která podepsali předsedové Evropské rady a Komise a generální tajemník NATO dne 10. ledna 2023, 5. prosince 2018 a 6. prosince 2016,
- s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) prostřednictvím posílení evropského obranného průmyslu (COM(2025)0122), jež předložila Komise dne 19. března 2025,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období, jež předložila Komise dne 1. dubna 2025 (COM(2025)0123),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 a (EU) 2024/795, pokud jde o pobídky

k investicím souvisejícím s obranou v rozpočtu EU za účelem provádění plánu ReArm Europe, jež předložila Komise dne 22. dubna 2025 (COM(2025)0188),

- s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2025 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva za rok 2024,⁴
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2025 o bílé knize o budoucnosti evropské obrany⁵,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2024 o vytvoření komplexní evropské strategie pro přístavy⁶,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 5. května 2022 o dopadu ruské nezákonné agresivní války proti Ukrajině na odvětví dopravy a cestovního ruchu EU⁷,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. července 2021 o spolupráci EU a NATO v rámci transatlantických vztahů⁸,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2018 o vojenské mobilitě⁹,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro bezpečnost a obranu a Výboru pro dopravu a cestovní ruch podle článku 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro bezpečnost a obranu a Výboru pro dopravu a cestovní ruch (A10-0242/2025),
- A. vzhledem k tomu, že válečná agrese Ruska vůči Ukrajině znovu upozornila na otázku vojenské mobility a zdůraznila, že je naléhavě nutné na celém území EU usnadnit rychlý pohyb jednotek, vybavení a prostředků přes státní hranice, má-li se posílit odstrašující efekt a obrana;
- B. vzhledem k tomu, že nestabilní situace a vyvíjející se geopolitické krize v různých světových regionech vyžadují, aby EU a její členské státy byly v koordinaci s NATO připraveny reagovat na případné akty agrese nebo různé typy krizí po celé délce vnějších hranic;

⁴ Přijaté texty, P10_TA(2025)0058.

⁵ Přijaté texty, P10_TA(2025)0034.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj>.

⁷ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 164.

⁸ Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 105.

⁹ Úř. věst. C 388, 13.11.2020, s. 22.

- C. vzhledem k tomu, že je přímo ohrožena bezpečnost členských států, které sdílejí vnější hranice s Ruskem nebo Běloruskem nebo které sousedí s Ukrajinou a jejichž vzdušný prostor narušuje Rusko, zejména s ohledem na varování západních bezpečnostních služeb, že Rusko by mohlo v blízké době zaútočit na EU;
- D. vzhledem k tomu, že vojenská mobilita představuje zásadní podpůrnou schopnost pro společnou bezpečnost a obranu Evropy a v roce 2023 byla označena za kriticky významnou prioritu rozvoje schopností EU;
- E. vzhledem k tomu, že odolnost, odstrašování a rychlost vojenských přesunů v Evropě se nyní staly zásadní podmínkou věrohodnosti evropské obrany; vzhledem k tomu, že vojenská mobilita na území EU významně zvyšuje bezpečnost a odolnost jejích 27 členských států, mimo jiné i vůči stále častějším případům sabotáže kritické infrastruktury a silícím hybridním hrozbám, za předpokladu, že lze plně využít její potenciál;
- F. vzhledem k tomu, že je nutné vyvinout značné úsilí na zlepšení regionálních dopravních spojení a posílení celoevropské sítě tak, aby propojovala země EU od Finska a pobaltských států na severu až po Pyrenejský poloostrov na jihu; vzhledem k tomu, že ve čtyřech prioritních koridorech EU pro vojenskou mobilitu bude nutné pro tyto účely vybudovat souvislou infrastrukturu, aby bylo možné po železnici, silnicích, vodních cestách, po moři a letecky rychle rozmisťovat vojenské jednotky a vybavení a zajišťovat zásobování tam, kde to právě bude zapotřebí, a současně je třeba zajistit, aby tato infrastruktura sloužila dvojímu použití a zajišťovala fungování klíčových civilních zásobovacích řetězců;
- G. vzhledem k tomu, že vojenská mobilita je jednou z priorit spolupráce EU a NATO a je třeba k ní zaujmout jednotný přístup tak, aby byl umožněn pohyb spojeneckých sil jak v době míru, tak v době krize nebo války; vzhledem k tomu, že pro kolektivní obranu má zásadní význam posílení interoperability jak na území EU, tak s NATO a partnery EU, jako je Ukrajina; vzhledem k tomu, že mají-li být dosaženy strategické cíle partnerství EU a NATO, je nezbytné silné vedení a koordinovaná správa, aby se technická spolupráce proměnila ve sdílenou strategickou vizi a posílila tak mobilitu jako nástroj soudržnosti a kolektivní bezpečnosti;
- H. vzhledem k tomu, že klíčovou roli při posilování a sladování obranných schopností EU hraje stálá strukturovaná spolupráce (PESCO), kterou se snižuje závislost strategických podpůrných schopností, např. vojenské mobility;
- I. vzhledem k tomu, že EU se snaží posílit konektivitu s regionálními partnery a kandidátskými zeměmi;

- J. vzhledem k tomu, že průmyslová základna obrany v EU trpí mnoha neduhy, mimo jiné přílišnou závislostí na dovozu ze třetích zemí, roztržitou výrobou a fragmentovanými dodávkami, nedostatečnými investicemi a omezenými výrobními kapacitami; vzhledem k tomu, že Strategie hospodářské bezpečnosti EU klade důraz na snížení strategických závislostí a ochranu technologií a prostředků, které mají kritický význam pro zachování svrchovanosti a konkurenceschopnosti EU;
- K. vzhledem k tomu, že Evropská rada v závěrech ze dne 6. března 2025 zdůraznila, že Unie „se musí stát suverénnější, odpovědnější za svou vlastní obranu a musí být lépe vybavena, aby mohla jednat a autonomně řešit bezprostřední i budoucí výzvy a hrozby“, čímž potvrdila, že je nutné snížit závislost na třetích zemích a upevnit evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany;
- L. vzhledem k tomu, že v rámci iniciativy SAFE, kterou přijala Rada dne 27. května 2025, je k dispozici až 150 miliard EUR na podporu společného zadávání veřejných zakázek, zvyšování průmyslových kapacit a výroby souvisejících s obranou, což nabízí strategickou příležitost pro to, aby byla do praxe uvedena zásada upřednostňování Evropy a aby bylo zajištěno, že prostředky EU budou posilovat evropský průmysl, a nikoli závislost na třetích zemích;
- M. vzhledem k tomu, že nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím společného pořizování¹⁰ (EDIRPA) a Program pro evropský obranný průmysl (EDIP) mohou významně podpořit rozvoj inovativních technologií a schopností, které jsou důležité pro vojenskou mobilitu; zdůrazňuje, že by měly být plně využívány synergie mezi programem EDIP, nástrojem EDIRPA, Nástrojem pro propojení Evropy a dalšími nástroji financování EU, aby se posílila odolnost dopravní infrastruktury a celková kapacita Unie pro rychlé a bezpečné vojenské přesuny;
- N. vzhledem k tomu, že velmi důkladné prověřování investic pomáhá zvyšovat hospodářskou bezpečnost EU, chrání kriticky významnou infrastrukturu a technologie před jejich zakoupením nepřátelskými subjekty a doplňuje průmyslové politiky, které mají posilovat nezávislost Evropy a její vedoucí postavení na poli technologií; vzhledem k tomu, že revize nařízení (EU) 2019/452¹¹ o prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie je klíčovým

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2418 ze dne 18. října 2023, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA) (Úř. věst. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

nástrojem pro zaručení bezpečnosti a veřejného pořádku v EU a jejích strategických zájmů;

- O. vzhledem k tomu, že Parlament k návrhu nařízení přijal stanovisko¹², v němž zdůraznil, že všechny členské státy by měly v zájmu bezpečnosti nebo veřejného pořádku zachovat mechanismy pro prověřování zahraničních investic a že je nutná větší harmonizace vnitrostátních systémů, aby bylo možné řešit strategické závislosti a slabiny vznikajících technologií a infrastruktury;
- P. vzhledem k tomu, že navzdory značnému pokroku, kterého bylo v posledních letech dosaženo při zvyšování vojenské mobility prováděním opatření stanovených v Akčním plánu pro vojenskou mobilitu 2.0, stále nebyly překonány značné regulační, administrativní a finanční překážky, ani vyřešena úzká místa a problémy v infrastruktuře;
- Q. vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné na úrovni EU, NATO a členských států zintenzivnit koordinované a integrované úsilí o zvýšení zdrojů a odstranění fyzických, právních a regulačních překážek;
- R. vzhledem k tomu, že interní audity a nedávné zkušenosti odhalily závažné nedostatky vojenské mobility v EU, neboť v případě útoku by mohl přesun vojenského vybavení přes hranice trvat kvůli zpoždění v důsledku byrokracie a nedostatečné infrastruktury déle než jeden měsíc;
- S. vzhledem k tomu, že mnoho evropských dopravních tras dosud není připraveno pro těžkou vojenskou techniku; vzhledem k tomu, že je zakázán vjezd tanků do některých zemí, protože překračují vnitrostátní hmotnostní limity, a že byly zastaveny konvoje na mostech, které konstrukčně nevyhovují takové zátěži, což zdůrazňuje naléhavou potřebu modernizovat klíčovou infrastrukturu, jako jsou železniční tratě, silnice, tunely a mosty tak, aby splňovaly vojenské normy;
- T. vzhledem k tomu, že investice do modernizace existující letecké, železniční, silniční a námořní a říční infrastruktury dvojího užití jsou velmi přínosné pro komunity a podniky v dobách míru a pro systémy osobní i nákladní dopravy, pomáhají dekarbonizovat dopravu, dokončení transevropské dopravní sítě (TEN-T) a posilují schopnosti civilní ochrany a jednotný trh;
- U. vzhledem k tomu, že významnou roli ve vojenské mobilitě mají dopravci; vzhledem k tomu, že nejednotné postupy však často způsobují vážná zpoždění dopravních služeb a při vydávání přeshraničních povolení;

¹² Přijaté texty, P10_TA(2025)0102.

Reakce na měnící se geopolitickou realitu

1. zdůrazňuje, že vojenská mobilita je důležitá pro evropskou bezpečnost a obranu; poukazuje na to, že řešení strategických nedostatků EU a potřeba zvýšit vojenskou mobilitu jsou o to naléhavější v kontextu ruské útočné války proti Ukrajině;
2. s potěšením konstatuje, že EU a členské státy jsou v rámci příslušných politik EU a společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a v kontextu NATO připraveny výrazně zvýšit svou obrannou připravenost, snížit strategické závislosti, řešit nedostatky ve schopnostech a posílit evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany; vítá spolupráci EU a NATO na zlepšování vojenské mobility; domnívá se nicméně, že nastal čas, aby se stanovené společné cíle EU a NATO urychleně proměnily ve skutečné výsledky;
3. oceňuje společnou snahu o pomoc Ukrajině; trvá na tom, že z útočné války Ruska proti Ukrajině je nutné systematicky vyvozovat ponaučení, mimo jiné o vojenské mobilitě, přičemž by se mělo vycházet zejména ze zkušeností ukrajinských ozbrojených sil a také ze zkušeností získaných během celostátních a mezinárodních vojenských cvičení; zdůrazňuje, že je důležité zajistit logistické pohotovostní rezervy a záložní plány a identifikovat slabá a chybějící spojení; zdůrazňuje význam včasné a účinné koordinace se strategickými partnery, především s NATO;
4. zdůrazňuje, že Rusko představuje vážnou hrozbu pro bezpečnost EU a že je naprosto nezbytné vybudovat schopnosti pro rychlé nasazení jednotek a vojenských schopností na východním křídle EU;
5. zdůrazňuje, že ve všech členských státech podél čtyř prioritních koridorů EU pro vojenskou mobilitu (severního, východního, středojižního a středoseverního) jsou zapotřebí strategické investice, protože větší a efektivnější vojenská mobilita má zásadní význam pro bezpečnost všech členských států a všech evropských občanů;
6. zdůrazňuje, že větší vojenská mobilita posílí SBOP EU a její mise a operace; vyzývá EU a členské státy, aby se shodly na společné vizi, jak by měly pokračovat s posilováním vojenské mobility, a aby formulovaly konkrétní cíle, které by měly být zahrnuty do Strategického kompasu EU; naléhavě vyzývá ke konkrétní připravenosti v oblasti vojenské mobility, a to tak, že se k vojenské logistice bude přistupovat komplexně, tj. bude pamatováno na zabezpečení kritické infrastruktury, dopravní uzly, údržbu, skladování, doplňování paliva, opravy a munici;
7. zdůrazňuje, že vojenská mobilita se neomezuje pouze na pohyb jednotek, zbraní a vybavení, ale týká se také humanitární pomoci a projevů solidarity; zdůrazňuje, že podpora vojenské mobility může být velmi přínosná i pro občany, neboť schopnost rychle nasadit vojenské síly může usnadnit promptnější poskytování humanitární

a lékařské pomoci a opravu infrastruktury v případě přírodních katastrof, pandemií nebo jiných krizí; dále zdůrazňuje, že z investic EU do infrastruktury pro vojenskou mobilitu mohou plynout hmatatelné výhody pro místní komunity a dopravní propojení, díky němuž se zvýší odolnost regionů, hospodářská integrace, tvorba pracovních míst a podpora evropské bezpečnostní agendy ze strany veřejnosti;

Řešení finančních otázek

8. zdůrazňuje, že v příštím víceletém finančním rámci (VFR) musí pokračovat centrálně řízený a specializovaný nástroj EU pro financování dopravy, jako je Nástroj pro propojení Evropy, který by byl hlavním zdrojem spolehlivého financování vojenské mobility, a že jeho celkový rozpočet na dopravu musí být výrazně zvýšen; proto vítá návrh, aby byl v příštím VFR zvýšen rozpočet na vojenskou mobilitu, a s uspokojením konstatuje, že v rámci Nástroje pro propojení Evropy na období 2028 až 2034 má být na dopravu vyčleněno 50 miliard EUR, z toho 17 miliard EUR na vojenskou mobilitu;
9. připomíná, že Rada ve VFR na období 2021 až 2027 bezprecedentně snížila finanční prostředky na vojenskou mobilitu o 75 % ve srovnání s postojem Parlamentu a Komise, a zdůrazňuje, že taková situace se nesmí opakovat; zdůrazňuje, že financování rozpočtu na vojenskou mobilitu muselo být kvůli plošné invazi Ruska na Ukrajinu předsunuto a že finanční prostředky byly zcela vyčerpány na začátku roku 2024; trvá na tom, aby byly v příštím VFR výrazně navýšeny prostředky určené na vojenskou mobilitu, tak aby odpovídaly odhadovaným potřebným investicím ve výši minimálně 100 miliard EUR do určených 500 kritických bodů v EU, které nutně potřebují modernizovat¹³;
10. vzhledem k této investiční potřebě a k doporučením uvedeným v Draghiho zprávě trvá na tom, že při nadcházejících jednáních o celkovém stropu VFR je důležité zachovat alespoň uvedených 17 miliard EUR a zároveň zabezpečit prostředky vyčleněné na dokončení sítě TEN-T; zdůrazňuje, že Rada nesmí navrhnout jakékoli snížení tohoto financování, a domnívá se, že nasměrování těchto prostředků ve prospěch vojenské mobility bude třeba pečlivě sledovat;
11. zdůrazňuje, že je nutné efektivně podporovat spolupráci členských států a sladění jejich přeshraničních a rozsáhlých dopravních projektů a budování infrastruktury dvojího užití, aby byla v celé EU

¹³ Společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 16. října 2025 „Zachování míru – Plán obranné připravenosti 2030“, JOIN(2025)0027)

zajištěna rychlá a účinná rozsáhlá mobilizace a přesuny vojenských jednotek, vybavení a prostředků;

12. znovu opakuje, že iniciativy v oblasti vojenské mobility a jejich financování by neměly bránit celkové realizaci opatření souvisejících s dokončením inteligentní, odolné, interoperabilní, bezuhlíkové a udržitelné sítě TENT-T; připomíná, že do roku 2030 má být dokončena hlavní síť TENT-T, včetně spuštění evropského systému řízení železničního provozu (ERTMS), a do roku 2040 rozšířená hlavní síť;
13. zdůrazňuje, že včasné dokončení projektů přeshraniční dopravní infrastruktury v rámci sítě TEN-T je nezbytným předpokladem pro úspěšné splnění cílů v oblasti dvojího využití a vojenské mobility v Evropě; připomíná, že podle stanoviska koordinátorů sítě TEN-T z dubna 2024 budou během příštích 15 let na dokončení hlavní a rozšířené hlavní sítě TEN-T zapotřebí investice v celkové výši 845 miliard EUR a že jen projekty s nejvyšší přidanou hodnotou pro EU budou podle odhadů vyžadovat ještě minimálně 210 miliard EUR;
14. připomíná, že na realizaci velkých projektů dopravní infrastruktury, které mají zásadní význam pro vojenskou mobilitu, budou vzhledem k povaze těchto projektů nutné dlouhodobé investice;
15. zdůrazňuje, že v příštím VFR je třeba zefektivnit a zjednodušit postupy získávání finančních prostředků na projekty infrastruktury dvojího užití v rámci složky vojenské mobility Nástroje pro propojení Evropy;
16. vítá počáteční půjčky Evropské investiční banky (EIB) na investice do projektů infrastruktury dvojího užití, které mají posílit vojenskou mobilitu; vyzývá k trvalému zapojení EIB do financování dalších projektů zaměřených na infrastrukturu a schopnosti dvojího užití;
17. žádá, aby bylo prozkoumáno případné vytvoření dalších finančních mechanismů, například banky pro obranu, bezpečnost a odolnost, které by řešily potřeby financování v oblasti bezpečnosti, obrany a odolnosti;
18. připomíná, že členské státy mohou využívat maximální výši finančních prostředků dostupných v rámci současného VFR, včetně nedávno zavedených opatření na přerozdělování zdrojů v Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti, i urychleně přesměrovat nevyužité prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost do investic do obrany, včetně infrastruktury dvojího užití a mobilních prostředků s cílem podpořit vojenskou mobilitu, včetně vojenské kontramobility;
19. žádá ujištění, že vyhrazené rozpočty v rámci Programu pro evropský obranný průmysl (EDIP), Evropského obranného fondu, programu SAFE a opatření přijatých v rámci souhrnného balíčku o obranné

připravenosti a dalších obranných iniciativ mohou být využity na podporu rozšiřování a modernizace fyzické i digitální infrastruktury dvojího užití a společného a předvídatelného nabývání základních kapacit pro obranu, a to i v oblasti vojenské mobility, s cílem posílit skutečnou evropskou obrannou unii;

Odstranění překážek bránících vojenské mobility a přechod k „vojenskému schengenskému prostoru“

20. znovu vyzývá k vytvoření „vojenského schengenského prostoru“ a vybízí Komisi, aby bezodkladně předložila plán, jak k tomuto cíli dospět;
21. opět vyjadřuje hluboké znepokojení nad současnou nedostatečnou reakceschopností a účinností vojenské mobility vyplývající ze složitosti řízení a regulace a nedostatečné harmonizace, což má za následek pomalou koordinaci a časové ztráty;
22. vyzývá Komisi a členské státy, aby k vojenské mobilitě zaujaly „celospolečenský“ přístup, který bude zahrnovat všechny příslušné zúčastněné strany, včetně veřejného, soukromého a občanského sektoru, a bude spočívat v informování o přijatých opatřeních a jejich vysvětlování;
23. žádá Komisi a členské státy, aby urychleně plně provedly 13 závazků přijatých v rámci závazku v oblasti vojenské mobility 2024 a zaměřily se při tom na investice do dopravní infrastruktury a dopravních prostředků, harmonizaci regulace, rychlejší povolování přeshraničních přesunů a posilování SBOP a spolupráce mezi EU a NATO;
24. naléhavě vyzývá Komisi, aby při navrhování dalších opatření zaujala horizontální přístup tím, že bude harmonizovat a zjednodušovat právní předpisy a postupy s cílem urychleně integrovat a koordinovat přístup EU k odstranění všech stávajících administrativních, diplomatických, logistických a infrastrukturních překážek bránících vojenské mobility;
25. vyzývá k vytvoření evropského digitálního jednotného kontaktního místa pro vydávání povolení k přeshraničním přesunům vojenského vybavení, včetně kodifikovaného systému priorit a databáze sdílené s NATO;
26. zdůrazňuje, že je třeba zefektivnit složitá, zdlouhavá a rozdílná vnitrostátní pravidla a postupy; trvá na tom, aby připravovaný balíček týkající se vojenské mobility navrhl zjednodušené, harmonizované, jednotné a digitalizované postupy pro všechny dopravní prostředky, a to i v oblasti cel, přepravy nebezpečných věcí, přepravy nadměrného nákladu, diplomatických povolení a používání totožných povolení, například pro nabídky/kredity týkající se

přeshraničních přesunů a dokumentaci EU/NATO na formuláři 302, které by měly být uznávány a používány všemi členskými státy; dále vyzývá k rozvoji vojenského celního systému, který by digitalizoval celní formality a snižoval administrativní zátěž a náklady, a to s ohledem na stávající projekty EU, jako je bezpečný digitální systém pro vojenskou mobilitu;

27. zdůrazňuje, že je důležité odstranit administrativní a infrastrukturní překážky, s nimiž se potýkají společnosti, které provozují silniční přepravu nadměrného vojenského vybavení a jeřábů pro projekty kritické infrastruktury; vyzývá proto k další harmonizaci pravidel pro silniční přepravu nadměrného nákladu v rámci probíhající revize směrnice o hmotnostech a rozměrech;
28. zdůrazňuje, že pojištění válečných rizik pro poskytovatele vysoce rizikových logistických služeb může pro společnosti sloužit jako pobídka, neboť přispívá ke zmírnění provozních rizik;
29. zdůrazňuje, že harmonizace postupů a účinná interoperabilita posílí vzájemnou důvěru mezi členskými státy a podpoří přeshraniční propojení;
30. vítá cíl zjednodušit právní a správní rámce, jak je navrženo v souhrnném balíčku o obranné připravenosti a v připravovaném společném sdělení o vojenské mobilitě 2025, a vyzývá k jeho urychlenému vstupu v platnost a provádění;

Krizový rámec

31. naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila právní a operační rámec pro řešení „krizových situací“, který by jasně rozlišoval mezi alespoň třemi „fázemi“, jako je „doba míru“, „mezidobí“ a „doba války“, a zahrnoval by pravidla pro každou fázi, s cílem zajistit interoperabilitu a přednostní přístup ozbrojených sil k dopravním zařízením, sítím a prostředkům, a to s racionalizovaným pohybem vojenského personálu v rámci vojenských koridorů a napříč nimi; žádá, aby tento rámec obsahoval jasné definice „nouzových situací“ a „nouzových řešení“ s cílem zaručit kontinuitu vojenské dopravy v případě narušení, jakož i pokyny pro členské státy týkající se pověřování různých zajišťovatelů bezpečnosti dohledem nad kritickou infrastrukturou a její ochranou;
32. očekává, že připravovaný právní rámec vytvoří účinný a jasný systém komunikace a koordinace mezi vojenskými a veřejnými orgány, včetně NATO, také pro výměnu informací podle zásady „vědět jen to nejnutnější“ s provozovateli infrastruktury a dopravci způsobilými poskytovat vojenské logistické služby a podporovat odolnost celých sítí pro každou fázi; konstatuje zejména nedostatečnou spolupráci a omezenou komunikaci mezi přístavními orgány a vojenskými nebo příslušnými aktéry v oblasti budování obrany; chápe citlivost postupů

sdílení informací, zejména v případě řídicích orgánů evropských přístavů, které jsou v zahraničním vlastnictví; zdůrazňuje však, že spolehlivý a bezpečný kanál pro výměnu konkrétních informací je nezbytný;

33. zdůrazňuje, že je třeba zavést stálý rozhodovací mechanismus, který hlavám států a předsedům vlád umožní přijímat okamžitá opatření v „krizových“ a „válečných“ fázích;
34. vyzývá Komisi, aby zřídila pracovní skupinu pro vojenskou mobilitu, v níž by byly zastoupeny všechny příslušné orgány EU a která by horizontálním způsobem zefektivnila přípravu, provádění a monitorování všech iniciativ týkajících se vojenské mobility, a současně vyzývá k určení vnitrostátních kontaktních bodů, které umožní zlepšit celkové řízení a koordinaci vojenské mobility;
35. naléhavě vyzývá Komisi, aby zohledňovala všechna doporučení Evropského účetního dvora týkající se řízení v rámci všech budoucích iniciativ v oblasti vojenské mobility;
36. uznává klíčovou úlohu pracovníků v dopravě, pokud jde o vojenskou mobilitu a zjednodušování dodavatelských řetězců; vyzývá Komisi a členské státy, aby řešily nedostatek pracovních sil, investovaly do pracovníků v dopravě, zlepšily pracovní podmínky a možnosti odborné přípravy s cílem vybavit pracovníky dovednostmi potřebnými pro vojenskou mobilitu a zvýšit atraktivitu tohoto odvětví;

Zlepšovat a budovat infrastrukturu dvojího užití

37. vítá skutečnost, že Rada přijala čtyři prioritní koridory vojenské mobility v EU pro rozsáhlé přesuny ve velmi krátké době, které byly vytvořeny ve spolupráci s NATO, a že probíhá identifikace 500 hotspotů, jež bude třeba urychleně modernizovat; zdůrazňuje, že více než 94 % těchto koridorů je součástí sítě TEN-T, což podtrhuje úzkou vazbu mezi civilní a vojenskou infrastrukturou; vyzývá k přesnému vyhodnocení finančních potřeb pro dokončení těchto koridorů vojenské mobility;
38. zdůrazňuje, že je třeba urychlit rozvoj dopravní infrastruktury a posílit fyzickou i kybernetickou ochranu jejích kritických složek podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility;
39. zdůrazňuje, že nejslabší články a úzká místa mají řetězové účinky na fungování a efektivní kontinuitu celých koridorů a dopravní sítě jako celku; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby vyčlenily odpovídající zdroje na zajištění dobře propojené sítě vojenské mobility, včetně lepší údržby, modernizace a interoperability stávající infrastruktury;

40. vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily, zda je pro každý prioritní koridor vojenské mobility třeba jmenovat specializovaného evropského koordinátora, který by usnadňoval jeho fungování a byl by členem pracovní skupiny pro vojenskou mobilitu;
41. připomíná, že důležitou součástí vojenské mobility je také infrastruktura kontramobility, včetně překážek dvojího užití, opevnění a systémů rychlého nasazení k posílení obrany hranic a území; vyzývá Komisi a členské státy, aby důkladně a koordinovaně plánovaly a připravovaly infrastrukturu kontramobility ve čtyřech prioritních koridorech vojenské mobility se zvláštním zaměřením na východní a severní koridor;
42. připomíná, že železnice jsou páteří systému pozemní mobility pro přesun velkého množství nadrozměrných, těžkých, rizikových a nebezpečných vojenských prostředků; trvá na tom, že prioritou by měla být okamžitá a krátkodobá řešení, jako je odstranění administrativní zátěže pro vojenský personál při pohybu přes hranice; vyzývá Komisi, aby zajistila posílení kapacit, zejména v dopravních uzlech a klíčovách oblastech v souladu se čtyřmi prioritními koridory vojenské mobility;
43. zdůrazňuje klíčovou úlohu interoperability železnic při zajišťování plynulého provozu ve všech členských státech; vyjadřuje hluboké znepokojení nad přetrvávající nedostatečnou interoperabilitou železnic způsobenou rozdíly v rozchodu kolejí v rámci EU, jako jsou rozchody v pobaltských státech, Finsku a na Iberském poloostrově, což ovlivňuje přeshraniční pohyb jednotek, vybavení a prostředků, a vede k nepostradatelnosti silniční dopravy; žádá Komisi, aby i nadále řešila různé překážky bránící plynulému železničnímu provozu v celé EU, mimo jiné pomalé zavádění systému ERTMS a digitálního automatického spřáhování (DAC) a rozdíly v rozchodu kolejí; připomíná požadavek nařízení o TEN-T, aby dotčené členské státy předložily do července 2026 plány na přechod svých sítí na standardní evropský nominální rozchod kolejí; vítá v této souvislosti projekt Rail Baltica, jehož cílem je připojit pobaltské státy k železniční síti EU úpravou rozchodu kolejí; považuje tyto projekty za strategické pro civilní i vojenskou mobilitu, neboť zajišťují interoperabilní, udržitelné a vysokokapacitní železniční spojení na východním křídle EU;
44. konstatuje, že digitální technologie, které jsou důležité pro zvýšení kapacity civilních železnic, jako jsou ERTMS a DAC, jsou také důležité pro vojenskou mobilitu a je třeba je zlepšovat; upozorňuje, že systém ERTMS byl vyvinut v odlišném geostrategickém kontextu, a požaduje posouzení jeho robustnosti a odolnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti; zdůrazňuje, že vzhledem k závislosti na rádiové technologii by případná nedostupnost sítě z důvodu rušení nebo jiných faktorů vedla k okamžitému zastavení železniční

dopravy; vyzývá k obdobnému posouzení v rámci vývoje budoucího mobilního železničního komunikačního systému (FRMCS);

45. konstatuje, že silniční a železniční spojení s přístavy a nákladními terminály jsou často klíčem k usnadnění poslední fáze přesunu vojenského vybavení do požadovaných oblastí a jako takové jsou pro úspěšnou vojenskou mobilitu velmi důležité; připomíná, že je třeba urychleně modernizovat všechny strategické body silniční dopravy, jako jsou parkoviště, čerpací stanice a mycí stanice, aby v nich v případě nouze bylo možné ubytovat velké množství vojenských dopravních jednotek a personálu; proto vyzývá k tomu, aby investice do klíčových silničních infrastruktur podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility patřily mezi priority, s cílem co nejefektivněji usnadnit vojenskou mobilitu;
46. vyzývá k vytvoření harmonizovaného evropského rámce, který by usnadnil pohyb vojenských konvojů provozovaných oprávněnými civilními poskytovateli, jako jsou přepravci nadměrného nákladu, specializovaných jeřábů a těžkého vybavení, prostřednictvím čtyř prioritních koridorů vojenské mobility a zároveň zajistil bezpečnost civilních obyvatel;
47. zdůrazňuje, že přístavy hrají v síti vojenské mobility strategickou úlohu jako kritické uzly, slouží jako vstupní a výstupní body pro rozsáhlé vojenské nasazení, umožňují integraci námořní a pozemní dopravy, zejména pro transatlantickou spolupráci, a zajišťují odolnost strategických hospodářských zájmů Unie; konstatuje, že námořní infrastruktura trpí strukturálními nedostatky a mnoho terminálů v EU není uzpůsobeno k odbavování vojenského nákladu; zdůrazňuje, že je třeba zajistit dostatečnou kapacitu pro vojenské dodávky a vypracovat pohotovostní plány pro případné přesměrování civilního nákladu;
48. zdůrazňuje, že vlastnictví a kontrola některých kritických námořních infrastruktur vyžaduje okamžitá opatření a přísnější pravidla, jak je zdůrazněno v bílé knize o evropské obraně – připravenost 2030;
49. vyzývá k investicím do přístavní infrastruktury a k úpravě požadavků pro přístup k finančním nástrojům, a to jak pro námořní, tak pro vnitrozemské přístavy, aby se posílila jejich integrace s koridory sítě TEN-T a posílila se politika EU v oblasti energetické bezpečnosti; vyzývá Komisi, aby vytvořila a prováděla strategie na zvyšování schopností a budování kapacit přístavů; zdůrazňuje povrchový i podpovrchový rozměr námořní oblasti a vyzývá k začlenění plavidel typu ro-ro (Roll-On/Roll-Off) a typu ro-pax (Roll-On/Roll-Off Passenger) jako mobilních prostředků dvojího užití do oblasti působnosti strategie vojenské mobility EU;
50. konstatuje, že vnitrozemské vodní cesty jsou rovněž důležitým prvkem vojenské mobility, protože nabízejí plynulé a udržitelné

prostředky dvojího užití, a to díky své dostupné kapacitě, intermodální komplementaritě a menší zranitelnosti vůči oportunistickému zpravodajství; bere na vědomí stávající kapacitu vodní sítě pro přepravu nadrozměrných vojenských prostředků, nebezpečného zboží a pohonných hmot pro pravidelné zásobování, jakož i pro poskytování záložních řešení v rámci nouzového plánování; navrhuje posoudit, zda je potřeba dále rozšířit stávající plavební komory a zvýšit dostupnost jeřábů a vodní flotily;

51. zdůrazňuje, že je důležité vytvořit podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility další logistické uzly a překládkové terminály; vyzývá k tomu, aby stávající logistické uzly a komerční překládkové terminály relevantní pro vojenskou dopravu podél koridorů vojenské mobility byly odpovídajícím způsobem uzpůsobeny a označeny jako infrastruktura dvojího užití a byly v tomto směru vhodně vybaveny, například nakládacími plošinami s přímým přístupem a rampami vhodnými pro vojenské prostředky;
52. zdůrazňuje, že je důležité vytvořit podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility síť strategicky umístěných logistických uzlů, včetně vnitrozemských přístavů, které budou schopny poskytovat nezbytnou infrastrukturu pro údržbu, skladování a opravy s cílem zajistit rychlé intermodální převody mezi silniční, železniční, námořní, vnitrozemskou vodní a letištní infrastrukturou a vojenskými zařízeními; zdůrazňuje v tomto ohledu, že tyto uzly by měly poskytovat nezbytnou energetickou infrastrukturu dvojího užití, jako jsou čerpací stanice a stanice pro doplňování energie, které jsou nezbytné pro podporu potřeb mobility a zabezpečení dodávek;
53. zdůrazňuje, že logistické uzly by měly poskytovat prostor, kapacitu a infrastrukturu pro projíždějící jednotky, zejména pokud jde o přístřeší, potraviny a dodávky paliva;
54. vyzývá k podpoře rozvoje logistických center také v rámci příslušných evropských průmyslových programů s cílem posílit odolnost evropské průmyslové a technologické základny; připomíná, že je třeba přijmout opatření v oblasti digitalizace logistických procesů s cílem zajistit odolnost a bezpečnost strategické infrastruktury;
55. považuje za velmi důležité rozšířit dopravní koridory, včetně koridorů vojenské mobility, na Ukrajinu, Moldavskou republiku a západní Balkán, s cílem zvýšit interoperabilitu a operační reakceschopnost, a v případě potřeby podporovat partnery v jejich odporu proti ruské agresi a dalším hybridním hrozbám v regionu, a odrazovat od budoucí agrese na území EU; bere na vědomí využívání tras solidarity pro vojenskou mobilitu a domnívá se, že je důležité je posílit s cílem zvýšit bezpečnost a odolnost Ukrajiny;

56. zdůrazňuje, že přesné, bezpečné a aktuální digitální modelování, digitální mapy, geografické informační systémy a služby geoprostorových dat jsou nepostradatelné pro plánování civilní a vojenské infrastruktury a tras, přeshraniční koordinaci a rychlé nasazení jednotek a vybavení; zdůrazňuje, že ochrana dat a komunikací během vojenských přesunů je nesmírně důležitá pro bezpečnost civilního obyvatelstva a vojenského personálu i pro zachování kapacit; zdůrazňuje, že všechny dopravní informační služby používané pro vojenské a obranné účely by měly být řádně zabezpečeny a právně chráněny, aby se zabránilo digitálnímu úniku citlivých informací týkajících se vojenských mobilních operací a hospodářských údajů; naléhavě vyzývá Komisi, aby koordinovala digitální a elektronická bezpečnostní opatření podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility;
57. zdůrazňuje, že celá Evropská unie je zranitelná vůči kybernetickým útokům a digitálnímu vniknutí; zdůrazňuje, že kybernetické útoky se přednostně zaměřují na digitální systémy, které řídí fyzické dopravní infrastruktury a prostředky; vyzývá proto EU a členské státy, aby podporovaly vývoj a zavádění inovativních evropských svrchovaných digitálních technologií, včetně Galilea, s cílem posílit kybernetickou bezpečnost i odolnost těchto infrastruktur a prostředků; v této souvislosti zdůrazňuje potenciál umělé inteligence a vybízí k dalšímu úsilí v oblasti výzkumu a vývoje s cílem rozvíjet digitální schopnosti nové generace;
58. vyjadřuje vážné znepokojení nad nárůstem ruských kybernetických útoků na navigační systémy v oblasti Baltského moře; vyzývá Komisi, aby do svého nadcházejícího souhrnného balíčku zahrнула a v jeho rámci řešila povahu hybridních hrozeb, jakož i rušení a spoofing (falšování) signálu globálních družicových navigačních systémů (GNSS), jež představují hybridní útok na evropskou námořní a leteckou dopravu;
59. zdůrazňuje, že je třeba urychlit provedení a uplatňování směrnice NIS2¹⁴ a posílit spolupráci mezi odvětvovými dopravními orgány, příslušnými agenturami pro kybernetickou bezpečnost, týmy pro reakce na počítačové bezpečnostní incidenty (sítě CSIRT) a Evropskou síť styčných organizací pro řešení kybernetických krizí (EU-CyCLONe); zdůrazňuje, že do posouzení kybernetických bezpečnostních rizik na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni je důležité zahrnovat konkrétní opatření zaměřená na aspekty vojenské mobility;

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2) (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

60. zdůrazňuje význam ochrany a zvyšování odolnosti kritické dopravní infrastruktury, a to i proti kybernetickým útokům a hybridním hrozbám, které ohrožují civilní leteckou, námořní a pozemní dopravu; připomíná, že kritická infrastruktura pro energetiku a komunikace (vzdušná, povrchová, podmořská nebo podvodní, včetně GNSS) také přímo ovlivňuje úspěšnost činností vojenské mobility;
61. vyzývá k vytvoření evropského mechanismu pro monitorování a zajišťování rychlé reakce v případě kybernetických nebo hybridních útoků na kritickou dopravní, energetickou a komunikační infrastrukturu, který bude vybudován v úzké spolupráci s NATO;
62. žádá Komisi, aby urychleně přijala opatření, kterými zjednoduší a urychlí postupy v případě investic pro účely vojenské mobility, zejména aby stanovila cílené výjimky ze stávajících pravidel pro zadávání veřejných zakázek pro infrastrukturu vojenské mobility a prostředky s významnou vojenskou složkou nebo složkou dvojího užití; zdůrazňuje, že projekty strategického evropského zájmu je třeba provádět bez zbytečného zpoždění, a přitom zajistit transparentnost, spravedlivou hospodářskou soutěž a právo na řádný postup;
63. upozorňuje na význam, který má pro vojenskou mobilitu partnerství veřejného a soukromého sektoru; vybízí EU a členské státy, aby podporovaly a stimulovaly civilně-vojenskou spolupráci v oblasti vojenské mobility; zdůrazňuje význam předvídatelnosti, pokud jde o poptávku po schopnostech vojenské mobility, v kombinaci s dostatečným financováním a zjednodušenými pravidly pro zadávání veřejných zakázek, což by dodavatelskému průmyslu umožnilo navýšit a udržet úroveň výroby;
64. domnívá se, že v rámci snah EU o posílení strategické autonomie a odolnosti by měla být prioritou zásada evropské preference, a přitom by měla být uznána svoboda členských států budovat vlastní vojenské kapacity, aby mohly reagovat na hrozby v krátkodobém horizontu; připomíná, že tato zásada by měla být uplatňována, aby se zajistilo, že finanční prostředky EU investované do obrany a bezpečnosti prostřednictvím programů, jako je SAFE, EDIP a EDIRPA, zejména do technologií souvisejících s kritickou infrastrukturou dvojího užití, budou podporovat EDTIB;
65. opakuje, že odolnost kritické infrastruktury vyžaduje harmonizovanější a důkladnější prověřování přímých zahraničních investic v EU; zdůrazňuje, že revize nařízení (EU) 2019/452 o prověřování přímých zahraničních investic představuje zásadní krok směrem ke koherentnějšímu a efektivnějšímu evropskému rámci pro ochranu bezpečnosti a veřejného pořádku a zároveň zachování otevřenosti a transparentnosti; v této souvislosti vítá návrh Komise na přezkum nařízení (EU) 2019/452 o prověřování přímých zahraničních investic, jehož cílem by mělo být zajistit odpovídající

rovnováhu mezi investičními potřebami a ochranou základních bezpečnostních zájmů a obranných kapacit EU;

66. zdůrazňuje, že i navzdory pokroku v dekarbonizaci dopravy bude v příštím desetiletí využívání fosilních paliv v rámci vojenské mobility i nadále kriticky důležité, například používání lokomotiv s duálním režimem a lokomotiv se spalovacím motorem, což je jediné provozní řešení v případě rozsáhlého nedostatku elektrické energie;
67. upozorňuje, že je třeba rozšířit dodavatelské řetězce pro paliva pro ozbrojené síly podél čtyř prioritních koridorů vojenské mobility; zdůrazňuje, že energetická infrastruktura na východním křídle vyžaduje rozvoj na podporu aktivit vojenské mobility, a vyzývá Komisi, aby řešila nedostatek paliva; podporuje vytváření zásob strategických rezerv energie, které by mohly být zvláště důležité pro regiony s nedostatečnou infrastrukturou produktovodů a kapacitou pro skladování paliv; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby přezkoumala směrnici o zásobách ropy¹⁵ s ohledem na nedávné geopolitické změny, aby se zvýšila energetická bezpečnost a odolnost vůči nově vznikajícím hrozbám;
68. připomíná, že vzhledem k tomu, že železniční systém je závislý na elektrické energii, která umožňuje pohyb vlaků, vyžaduje železniční provoz, aby se zvýšila odolnost energetických sítí a aby byla v případě výpadku nebo nedostatku elektřiny rychle obnovena;
69. se znepokojením konstatuje, že EU je vysoce závislá na dovozu surové ropy a ropných produktů; vyzývá Komisi, aby uznala, že spolehlivá evropská strategie vojenské mobility vyžaduje odolné a převážně evropské kapacity na výrobu a rafinování paliv a alternativních paliv, aby se zvýšila i strategická autonomie; vyzývá k okamžitému rozvoji komplexní sítě distribuce a skladování paliv a k diverzifikaci dodávek energie, aby byla zaručena energetická bezpečnost; zdůrazňuje, že včasné provádění ustanovení a cílů nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva¹⁶ může rovněž sehrát relevantní roli při diverzifikaci možností dodávek energie pro vojenskou mobilitu a přispět k obecným cílům EU v oblasti dekarbonizace dopravy;
70. vyzývá tudíž Komisi, aby při rozvíjení energetického systému EU zohlednila schopnosti a potřeby vojenské mobility, a přitom vzala

¹⁵ Směrnice Rady 2009/119/ES ze dne 14. září 2009, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů (Úř. věst. L 265, 9.10.2009, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1804 ze dne 13. září 2023 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva a o zrušení směrnice 2014/94/EU (Úř. věst. L 234, 22.9.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj>).

v úvahu i cíle pro dekarbonizaci a potřebu strategické autonomie a odolnosti;

Východní křídlo

71. zdůrazňuje, že vzhledem k ruské válečné agresi proti Ukrajině bylo východní křídlo EU opakovaně cílem kybernetických útoků, hybridních hrozeb a sabotáží, včetně incidentů namířených proti provozovatelům dopravy; vyzývá proto EU, aby zintenzivnila úsilí na podporu členských států s cílem zajistit, aby byla kritická dopravní infrastruktura na východním křídle plně chráněna a odolná, a to i prostřednictvím rychlých mechanismů pro posílení a zvýšenou kybernetickou obranu železnic, silnic, přístavů a uzlů pro dodávky energie; upozorňuje v tomto ohledu na mimořádnou zranitelnost pobaltských států, zejména kvůli Suvalskému koridoru, a zdůrazňuje, že v případě ruské agrese by byla zapotřebí urychlená reakce a rychlejší přesuny vojsk;
72. připomíná, že čtyři prioritní koridory vojenské mobility hrají zásadní roli v bezpečnosti a obraně EU; domnívá se, že umožnění rychlého a efektivního fungování všech identifikovaných prioritních koridorů vojenské mobility zajistí účinnou bezpečnost členských států, které jsou v současné době nejvíce vystaveny hrozbám ze strany Ruska; upozorňuje na skutečnost, že čtyři prioritní koridory vojenské mobility EU také zajišťují schopnost NATO rychle posílit a účinně bránit východní křídlo, a tím posilují kolektivní bezpečnost, odrazení a odolnost celé aliance;
73. konstatuje, že pro bezpečnost celého východního křídla je zásadní vojenská mobilita směrem do Polska a z Polska; upozorňuje na přidanou hodnotu multimodálních logistických uzlů umístěných v západní Evropě pro zajištění rychlého přesunu evropských a spojeneckých vojsk a těžké techniky do východní Evropy;
74. vítá iniciativu paktu pro východní regiony, kterou nedávno oznámila Komise a jejímž cílem je poskytnout členským státům podél východní hranice EU individuálně přizpůsobenou podporu, aby se zlepšila infrastruktura a zvýšila odolnost příhraničních regionů; upozorňuje na zásadní význam projektu „Štít na východní hranici“ jako strategického kroku, jehož cílem je posílit bezpečnost Evropy, a to i ochranou relevantních vojenských koridorů, aby byla zachována kapacita reakce, a všímá si jeho začlenění do bílé knihy o obranné připravenosti; vyzývá k poskytnutí odpovídajících finančních prostředků na zajištění jeho provádění;
75. připomíná, že projekty infrastruktury pro vojenskou mobilitu musí být v rámci evropského semestru v oblasti obrany neustále přehodnocovány a aktualizovány v souladu s nejnovějšími vojenskými hrozbami a schopnostmi, a to nad rámec územního rozšiřování přístavů, aby zahrnovaly školení zaměstnanců a lepší řízení námořní

dopravy, schopnosti co se týče odolnosti vůči rychle se vyvíjejícím hrozbám, jako je detekce podvodních dronů;

76. podporuje Iniciativu pro evropskou dronovou obranu vzhledem k nedávnému opakovanému narušování evropského vzdušného prostoru bezpilotními drony; vyzývá ke zlepšení a zvýšení dronových schopností ve všech členských státech ve spolupráci s NATO a na základě zkušeností ukrajinských ozbrojených sil z bojiště; zdůrazňuje, že tyto evropské dronové schopnosti by měly vycházet z poznatků získaných na Ukrajině, pokud jde o klíčovou hodnotu vytváření inovativních dronových a protidronových ekosystémů, propojování výzkumu a vývoje s výrobou a spoléhání na rozšiřitelnou výrobní kapacitu a neustálý technologický vývoj, počínaje podvodními, průzkumnými a bojovými drony až po obranné a protidronové schopnosti;
77. připomíná, že protidronová síť by se mohla upravit pro účely dvojího užití a pomoci řešit hrozby nesouvisející s obranou či jiná nebezpečí společná všem hranicím EU, včetně ochrany hranic, účelového využívání migrace, ochrany kritické infrastruktury a nadnárodní organizované trestné činnosti;

Zlepšení schopností

78. opakuje, že pozemní dopravní systémy jsou hlavními druhy dopravy pro přesun vojenských prostředků, které jsou obvykle těžké, mají nadměrnou velikost a obsahují nebezpečný náklad;
79. se znepokojením upozorňuje na současný nedostatek určitého vybavení pro vojenskou mobilitu, jako jsou plošinové vagóny, a na pokles jeho výroby od období studené války; vyzývá k podpoře jeho vývoje v rámci evropských průmyslových programů; upozorňuje na naléhavou potřebu toho, aby veřejní a soukromí aktéři spolupracovali na využití a maximalizaci potenciálu dostupných železničních zdrojů pro vojenskou mobilitu, a vybízí k využití rezervních smluv;
80. zdůrazňuje, že je nutné naléhavě řešit nedostatek kolejových vozidel v evropských železničních organizacích; upozorňuje na důležitost harmonizovaného postupu schvalování kolejových vozidel řízeného Agenturou EU pro železnice; připomíná potřebu nahradit vnitrostátní předpisy technickými specifikacemi pro interoperabilitu, aby se zvýšila dostupnost přeshraničních kolejových vozidel pro vojenské a civilní účely;
81. požaduje koordinovaný přístup k pořizování železničních kolejových vozidel, aby se maximalizovalo efektivní využívání dostupné výrobní kapacity; zdůrazňuje, že je třeba podporovat společný nákup těchto vozidel;
82. konstatuje, že vedle pozemní dopravy představuje letecká doprava

nejrychlejší způsob, jak přesunout první vojenské prostředky a logistický materiál; upozorňuje, že je nutné vytvořit evropskou rezervu pro strategickou vzdušnou přepravu a posílit strategické podpůrné schopnosti pro leteckou vojenskou mobilitu, jako jsou těžké transportní letouny;

83. bere na vědomí rostoucí využívání autonomních vozidel při dodávkách vojenských zásob, což představuje řešení pro nedostatek personálu ve vojenských logistických jednotkách a minimalizuje lidské ztráty v době konfliktu; vyzývá k úpravě právních a jiných předpisů EU a členských států, aby bylo možno do koridorů vojenské mobility zavést poloautonomní logistiku;
84. vyzývá k zamyšlení nad dostupností a přiměřeností schopností EU pro zdravotní přepravu několika pacientů pro zraněný personál, aby byla zajištěna jeho včasná evakuace a odpovídající péče;
85. zdůrazňuje, že je třeba vyhodnotit a shromáždit poptávku jednotlivých členských států, aby se zajistila trvalá dostupnost a dodávky prostředků dvojího užití, jako jsou lokomotivy, plavidla, nákladní vozidla, přívěsy vhodné pro nadměrné náklady, strategické transportní letouny, systémy pro doplňování paliva za letu a pevné a mobilní jeřáby;
86. zdůrazňuje, že je důležité zaregistrovat výše uvedené dopravní prostředky v civilně-vojenském „rezervoáru solidarity“, aby mohly být co nejefektivněji využívány, kdykoli a kdekoli je to nezbytné, a vycházet přitom z příkladu strategických rezerv mechanismu rescEU v rámci evropských schopností v oblasti reakce na krize; vyzývá Komisi, aby zajistila koordinaci na úrovni EU s členskými státy, která umožní předvídatelnost a plánování pro dodavatelský průmysl;
87. zdůrazňuje, že je třeba zajistit koherentnost mezi prioritami akčního plánu vojenské mobility a přípravou Programu pro evropský obranný průmysl (EDIP) a zajistit, aby se při určování priorit pro financování vycházelo z posouzení nedostatků ve schopnostech (plán rozvoje schopností a koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany); žádá Komisi, aby motivovala evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany (EDTIB), aby tyto nedostatky řešila; konstatuje, že je třeba podporovat investice do nákupu, oprav, údržby a sdílení dopravních prostředků prostřednictvím celounijních nástrojů financování; zdůrazňuje, že je důležitá předvídatelnost, pokud jde o poptávku po schopnostech vojenské mobility, v kombinaci s dostatečným financováním a zjednodušenými pravidly pro zadávání veřejných zakázek, což by dodavatelskému průmyslu umožnilo navýšit a udržet úroveň výroby;
88. vyzývá k investování do výzkumu a vývoje v zájmu podpory schopností dvojího užití; upozorňuje na důležitost podpory EU pro

povzbuzení inovací v technologiích pro vozidla dvojího užití, včetně modulárních platforem přizpůsobitelných pro civilní i vojenské použití, i v civilních námořních a leteckých průmyslových odvětvích na podporu nových technologií;

Posílení spolupráce mezi EU a NATO

89. domnívá se, že zlepšená vojenská mobilita posiluje SBOP i transatlantickou alianci; zdůrazňuje, že NATO se při přesouvání vojenských jednotek a vybavení spoléhá na infrastrukturu členských států EU; souhlasně konstatuje, že díky pokroku ve spolupráci mezi EU a NATO, mimo jiné prostřednictvím strukturovaného dialogu mezi EU a NATO o vojenské mobilitě, jsou příslušné vojenské požadavky EU v souladu s technickými a geografickými požadavky NATO, a to přibližně na 95 %;
90. vyzývá členské státy, aby posílily vzájemnou spolupráci i spolupráci s NATO, zejména v rámci stávajícího středoevropského potrubního systému (Central Europe Pipeline System) a programu bezpečnostních investic NATO, aby byla zajištěna interoperabilita, kybernetická bezpečnost a dostatečné přepravní a skladovací kapacity pro vojenské operace EU a NATO;
91. vyjadřuje politování nad přetrvávajícími politickými a procesními překážkami, které brání sdílení utajovaných informací o logistických sítích mezi NATO a EU, a naléhavě vyzývá ke společnému porozumění v tomto ohledu s cílem dosáhnout synergií; zdůrazňuje, že tyto překážky, zejména neexistence dohody s NATO o výměně utajovaných informací, výrazně snižují efektivitu obranného úsilí obou organizací; žádá, aby se členské státy EU opravdu snažily překonat tyto politické překážky, které brání dohodě o výměně utajovaných informací; požaduje, aby byla zřízena stálá platforma EU-NATO pro sdílení informací, která by podpořila činnost společného velitelství NATO pro podporu a rychlé přesuny;
92. vyzývá k pořádání pravidelných společných cvičení a zátěžových testů EU-NATO za účasti ozbrojených sil, civilní ochrany, správců infrastruktury a provozovatelů dopravy, aby se zlepšila komunikace a koordinace, zefektivnily postupy a identifikovaly a odstranily překážky pro vojenskou mobilitu;
93. vyzývá Komisi a NATO, aby prohloubily koordinaci v oblasti námořní mobility, zajistily standardy interoperability pro námořní dopravu, přístup do přístavů a ochranu námořních komunikačních tras, a přitom věnovaly zvláštní pozornost Atlantiku, Středomoří a nejvzdálenějším regionům; naléhavě vyzývá k úzké spolupráci mezi EU a NATO v oblasti zajištění transatlantických dodávek vojenského vybavení a zásob po moři a vzduchem, a to s ohledem na jejich důležitost; uznává důležitou roli, kterou hraje Turecko při zabezpečování dopravních tras a celkové vojenské mobility EU

a NATO, zejména jeho rozhodnutí uzavřít v únoru 2022 úžiny v Černém moři, které Rusku zabránilo v posílení námořní přítomnosti v tomto moři;

94. konstatuje, že časový rámec plánování na operační úrovni NATO je tři dny; trvá proto na dodržení závazku splnit cíl nejvýše tří až pěti dnů pro dokončení příslušných postupů pro povolení překročit hranice a přepravovat nadměrný či mimořádně těžký náklad a spoléhat přitom na zefektivněné, harmonizované a digitální postupy; požaduje, aby se tato lhůta u jednotek rychlé reakce zkrátila na tři dny v době míru a na 24 hodin v krizové situaci; vyzývá ke sloučení dvou formulářů 302 používaných NATO a EU do jednoho, aby se snížila zbytečná duplicita a usnadnily rychlejší přeshraniční přesuny; v zájmu urychlení povolovacích postupů požaduje v rámci balíčku vojenské mobility zavedení automatického uznávání analýz tras a mostů v rámci členských států a přes hranice a zrychleného režimu na základě oznámení pro certifikované provozovatele, kteří provádějí vojenskou nebo mimořádnou přepravu;
95. vyzývá členské státy, aby naléhavě rozvíjely nezbytné obranné schopnosti pro vojenskou přepravu, včetně rozšíření sítí potrubí NATO a schopností strategické vzdušné přepravy, na základě výsledků koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany a priorit rozvoje schopností EU pro rok 2023; považuje za důležité splnit vojenské požadavky, případně po konzultaci s NATO, a zmenšit technické a geografické nedostatky;
96. zdůrazňuje přidanou hodnotu výjimečné účasti USA, Kanady, Spojeného království, Norska a Švýcarska a dalších podobně smýšlejících partnerů v projektu vojenské mobility v rámci stále strukturované spolupráce (PESCO); vyzývá k uplatňování cílů týkajících se schopností a k rozšíření účasti na strategické partnerské země, jako je Ukrajina a Moldavská republika, v souladu s pravidly PESCO;
97. upozorňuje na potřebu interoperability i s klíčovými regionálními partnery a kandidátskými zeměmi, jako je Ukrajina, Moldavská republika a západní Balkán; vyzývá ke konkrétní pomoci Moldavské republice, aby byla odolnější vůči hybridním hrozbám a lépe napojená na dopravní a bezpečnostní systémy EU; zdůrazňuje, že je důležité posílit koordinaci s regionálními partnery v oblasti technických norem, bezpečnosti kritické infrastruktury a ochrany sítí před hybridními hrozbami a útoky; domnívá se, že v oblasti interoperability se třetími zeměmi je třeba provádět pravidelné hodnocení;
98. upozorňuje na význam Parlamentu nejen jako spolunormotvůrce v politice vojenské mobility v rámci snahy EU zajistit do roku 2030 obrannou připravenost, ale také v jeho roli v rámci demokratického dohledu na činnosti EU; žádá tudíž Komisi, aby zajišťovala

systematičtější navazující opatření a přísnější podávání zpráv v souvislosti s opatřeními v oblasti vojenské mobility, jejího provádění a financování, a to i pokud jde o spolupráci mezi EU a NATO a PESCO;

◦

◦ ◦

99. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, NATO, Parlamentnímu shromáždění NATO, agenturám EU působícím v oblasti bezpečnosti a obrany a vládám a parlamentům členských států.